

درس شانزدهم

ویکتور هوگو: مشهورترین شاعر رمانتیک قرن نوزدهم فرانسه و بزرگترین ادیب جهان است. مهمترین آثار او: بینوایان، کلیسای نتردام پاریس، کارگردان دریا و... است.

واژه سازی

(۱) ساده: کلمه هایی که از یک بخش ساخته شده اند و معنی مستقل و روشنی دارند و نمی توان آنها را به اجزای کوچکتری بخش کرد از نظر ساخت ساده هستند.

مانند: دریا، آسمان، زهر، رضا، گل، آتش و... این کلمات قابل تجزیه و تقسیم نیستند و ساده اند.

(۲) مشتق: کلمه های واژه هایی که یک جزء آنها معنی دار و یک جزء دیگر آنها بدون معنی باشد یعنی معناساز نباشند از نظر ساخت مشتق هستند. این کلمه ها یا واژه ها قابل تجزیه نیز می باشند.

مانند:

آفرینش: آفرین (جزء معنی دار یا واژه معنی مستقلی دارد) + ش (جزء بدون معنی که قابل معنی نیست)

عروسک: عروس (جزء معنی دار یا واژه معنی مستقلی دارد) + ک (جزء بدون معنی)

با ادب: با (جزء بدون معنی) + ادب (جزء معنی دار یا واژه معنی مستقلی دارد)

(۳) مرکب: کلمه ها یا واژه هایی هستند که از دو یا چند بخش مستقل و معنادار ساخته شده اند (یعنی دو واژه یا کلمه این ساخته معنی مستقل دارند) و از نظر ساخت مرکب هستند. این واژه ها یا کلمات قابل تجزیه و تقسیم می باشند.

مانند:

گلاب: گل + آب (دو واژه یا کلمه معنی دار که با ترکیب کردن این دو کلمه، واژه یا کلمه جدید ساخته شده است)

کتابخانه: کتاب + خانه (دو واژه یا کلمه معنی دار که با ترکیب کردن این دو کلمه، واژه یا کلمه جدید ساخته شده است)

گلبرگ: گل + برگ (دو واژه یا کلمه معنی دار که با ترکیب کردن این دو کلمه، واژه یا کلمه جدید ساخته شده است) و...

نکته: به ساده، مشتق و مرکب، ساختمان اسم گفته می شود

نمونه سؤال

- در متن زیر واژه سازی ها (ساده، مرکب، مشتق) را مشخص کنید.
«همین که خواست به خانه برگردد از دور صدایی شنید. این صدا از سمت مهمانخانه که نزدیک دریا بود می آمد. سریع به آن سمت رفت. آنچه رامی دید باور نداشت. نهال به سمت دریای رفت تا از هر چه بی عدالتی است خود رها کند...»
- ۲) اسم های ساده، مرکب، مشتق را در واژه های زیر مشخص کنید.

۷) پوشاک:

۴) گلخانه:

۱) تابستان:

۸) توس:

۵) گوسفند:

۲) تراژدی:

۶) قاسم آباد:

۳) خنده: